

Torstai 19. tammikuuta 2012

Euroopan unionin ja Euroopan avaruusjärjestön väliset suhteet

48. muistuttaa, että SEUT-sopimuksen 189 artiklan mukaisesti "unioni luo tarvittavat yhteydet Euroopan avaruusjärjestöön", jotta voidaan määritellä keskinäiset velvollisuudet ja välttää tehtävien ja investointien päällekkäisyys;

49. katsoo, että unionin kasvava rooli avaruusasioissa edellyttää sen ja Euroopan avaruusjärjestön sekä kansallisten virastojen välisten suhteiden uudelleenmäärittelyä siten, että otetaan huomioon, että Euroopan avaruusjärjestön sekä kansallisten virastojen kehittämät tekniset valmiudet ja ohjelmointivalmiudet ovat ratkaisevan tärkeitä teknisten valmiuksien ja Euroopan teollisuuden korkean tason kilpailukyvyyn säilyttämisen kannalta, ja että unioni voisi keskittyä operaatioihin, kehitystoimiin, tarvitsemiensa avaruusjärjestelmien jatkuvuuteen sekä markkinoiden kansainväliseen laajentamiseen ja käyttäjien vaatimuksiin;

50. kehottaa komissiota hoitamaan tehtävänsä poliittisena johtajana ja sen puolesta toimivien organisaatioiden valvontaelimenä;

*

* *

51. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

Ruoan haaskauksen välttäminen

P7_TA(2012)0014

Euroopan parlamentin päätöslauselma 19. tammikuuta 2012 toimista ruoan haaskauksen välttämiseksi: strategiat elintarvikeketjun tehostamiseksi EU:ssa (2011/2175(INI))

(2013/C 227 E/05)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 191 ja 192 artiklan, jotka koskevat ihmisten terveyden ja ympäristön laadun säilyttämistä, suojelua ja parantamista,
- ottaa huomioon jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta 19. marraskuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 6. heinäkuuta 2010 antamansa päätöslauselman komission vihreästä kirjasta "Biojätehuolto Euroopan unionissa" ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 7. syyskuuta 2010 antamansa päätöslauselman oikeudenmukaisista tuloista maanviljelijöille: toimivampi elintarvikeketju Eurooppaan ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 18. tammikuuta 2011 antamansa päätöslauselman maatalouden tunnustamisesta strategiseksi alaksi elintarviketurvan yhteydessä ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ EUVL L 312, 23.11.2008, s. 3.

⁽²⁾ EUVL C 351 E, 2.12.2011, s. 48.

⁽³⁾ EUVL C 308 E, 20.10.2011, s. 22.

⁽⁴⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2011)0006.

Torstai 19. tammikuuta 2012

- ottaa huomioon 23. kesäkuuta 2011 antamansa päätöslauselman "Yhteinen maatalouspolitiikka vuoteen 2020: Ruoka, luonnonvarat ja alueiden käyttö – miten hallita tulevat haasteet?" ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 5. heinäkuuta 2011 antamansa päätöslauselman kaupan ja jakelun alan tehokkuuden ja oikeudenmukaisuuden lisäämisestä ⁽²⁾,
- ottaa huomioon Euroopan komission ympäristöasioiden pääosaston julkaiseman taustaselvityksen elintarviketeestä EU-27:ssä (2010),
- ottaa huomioon FAO:n tutkimuksen "Global food losses and food waste" (2011),
- ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
- ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan mietinnön sekä ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan ja sisämarkkina- ja kuluttajansuojavalio­kunnan lausunnot (A7-0430/2011),
- A. ottaa huomioon, että elintarviketieteen kaikissa vaiheissa, kuluttajavaihe mukaan luettuna, päättyy Euroopassa vuosittain yhä suurempi osa – joidenkin arvioiden mukaan jopa 50 prosenttia – terveellisestä ja syötäväksi kelpaavasta ruoasta jätteeksi;
- B. ottaa huomioon, että komission julkaisemassa selvityksessä arvioidaan, että elintarviketeettä syntyy 27 jäsenvaltiossa vuosittain noin 89 miljoonaa tonnia eli 179 kg henkeä kohden, ja toteaa, että vaihtelut yksittäisten jäsenvaltioiden ja toimialojen välillä ovat suuria eikä luvuissa ole vielä edes otettu huomioon maataloustuotannossa syntyvää elintarviketeettä tai takaisin mereen heitettyjä kalansaaliita; toteaa, että elintarviketeet­teen kokonaismäärä kasvaa noin 126 miljoonaan tonniin (40 prosentin lisäys) vuoteen 2020 mennessä, jollei toteuteta ylimääräisiä toimia tai toimenpiteitä sen ehkäisemiseksi;
- C. ottaa huomioon, että Euroopan unionissa elää yhä 79 miljoonaa ihmistä köyhyysrajan alapuolella, eli yli 15 prosenttia kansalaisista ansaitsee vähemmän kuin 60 prosenttia asuinmaansa keskitulosta; ottaa huomioon, että näistä ihmisistä 16 miljoonaa on saanut elintarvikeapua hyväntekeväisyysjärjestöjen kautta;
- D. ottaa huomioon FAO:n ilmoittamat hälyttävät luvut, joiden mukaan 925:tä miljoonaa ihmistä maailmassa uhkaa tällä hetkellä aliravitsemus ja jotka vievät entistä kaukaisemmaksi mahdollisuuden saavuttaa vuosituhannen kehitystavoitteet, joihin kuuluu köyhyyden ja nälän puolittaminen vuoteen 2015 mennessä;
- E. ottaa huomioon, että FAO:n tutkimuksen mukaan maailman väkiluvun ennakoitu kasvu 7 miljardista 9 miljardiin edellyttää elintarviketarjonnan kasvua vähintään 70 prosentilla vuoteen 2050 mennessä;
- F. ottaa huomioon, että maailman viljantuotanto on vuodesta 1960 vuoteen 2010 kasvanut 824 miljoonasta tonnista noin 2,2 miljardiin tonniin ja että tuotanto kasvaa 27 miljoonalla tonnilla joka vuosi; ottaa huomioon, että jos maailman maataloustuotanto jatkaa samaa kehityskulkua, vuoteen 2050 mennessä nykytilanteeseen verrattuna saavutettu viljantuotannon kasvu riittäisi maailman väestön ruokkimiseen; toteaa, että sadonkorjuun jälkeinen hävikki on noin 14 prosenttia kokonaistuotannosta ja että jakelun aikana ja kotitalouksissa hukkaan menee vielä 15 prosenttia, mikä merkitsee, että kolme viidesosaa tarjonnan kasvusta, joka tarvitaan vuoteen 2050 mennessä, voitaisiin saavuttaa, jos vain lakaisimme haaskaamasta ruokaa;

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2011)0297.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2011)0307.

Torstai 19. tammikuuta 2012

- G. ottaa huomioon, että ruoan haaskauksen vähentäminen on tärkeä ensiaskel nälän torjumiseksi maailmassa, FAO:n arvioimaan lisääntyvään kysyntään vastaamiseksi sekä väestön ravitsemustason parantamiseksi;
- H. katsoo, että elintarvikkeiden haaskauksen vähentäminen tehostaisi maankäyttöä, parantaisi vesivarojen hoitoa ja vaikuttaisi myönteisesti koko maatalouteen maailmanlaajuisesti sekä tukisi voimakkaasti aliravitsemuksen torjuntaa kehitysmaissa;
- I. ottaa huomioon, että ruoan haaskauksesta ei aiheudu ainoastaan eettisiä, taloudellisia, sosiaalisia ja ravitsemuksellisia vaan myös terveyteen ja ympäristöön liittyviä seurauksia, koska käyttämättä jääneet ruokavuoret lisäävät merkittävästi ilmaston lämpenemistä ja ruokajäte synnyttää metaania, joka on kasvihuonekaasuna 21 kertaa voimakkaampi kuin hiilidioksidi;
- J. ottaa huomioon, että kuluttajat kehitysmaissa haaskaavat hyvin vähän ruokaa; ottaa lisäksi huomioon, että ruokaa menee kehitysmaissa hukkaan pääasiassa koko elintarvikeketjuun liittyvien taloudellisten ja teknisten rajoitteiden vuoksi;
- K. ottaa huomioon, että menneinä vuosikymmeninä, kun elintarviketuotanto oli runsasta, ruoan haaskaukseen puuttuminen ei Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa ollut politiikassa tärkeällä sijalla, mikä johti siihen, että ruokaa haaskattiin kaiken kaikkiaan enemmän kautta koko elintarvikeketjun; ottaa huomioon, että Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa ruokaa menee hukkaan pääasiassa vähittäismyynti- ja kulutusvaiheessa, kun taas kehitysmaissa hävikki on yleisintä tuotanto-, sadonkorjuu-, jalostus- ja kuljetusvaiheissa;
- L. ottaa huomioon, että viimeaikaisten tutkimusten mukaan jokaista tuotettua ruokakiloa kohden ilmastoon vapautuu keskimäärin 4,5 kiloa hiilidioksidia; ottaa huomioon, että ruokaa heitetään Euroopassa hukkaan noin 89 miljoonaa tonnia vuodessa, mistä syntyy 170 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia, joka jakautuu seuraavasti: elintarviketeollisuus 59 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia, kotitaloudet 78 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia ja muut 33 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia vuodessa; ottaa huomioon, että ruoasta kuluttamatta jäävän 30 prosentin osuuden tuottamiseen tarvitaan 50 prosenttia enemmän kasteluvettä ja että yhden naudanlihakilon tuottamiseen kuluu 5–10 tonnia vettä;
- M. ottaa huomioon, että uhattuna olevan elintarviketurvan lisäksi kolikon toisena puolena ovat rikkaille maille ominaiset vitsaukset, kuten liikalihavuus, sydän- ja verisuonitaudit ja syövät, joiden taustatekijänä on runsaasti rasvaa ja proteiineja sisältävä ruokavalio, ja että tämän seurauksena ylipainoisia on maailmassa lukumääräisesti yhtä paljon kuin heikosti ravittuja ja aliravittuja;
- N. ottaa huomioon, että tuotantopanosten viimeaikainen lasku on ristiriidassa sen kanssa, että elintarviketarjontaa on lisättävä EU:ssa;
- O. ottaa huomioon, että kehitysmailla elintarvikeketjun tehostamiseksi myönnetty tuki voi hyödyttää suoraan paikallisia talouksia ja näiden maiden kestävästä kasvusta, mutta se voi myös epäsuorasti parantaa maataloustuotteiden kansainvälisen kaupan tasapainoa ja helpottaa luonnonvarojen uudelleenjakamista;
- P. ottaa huomioon, että ruoan haaskauksen maailmanlaajuisessa torjunnassa on erittäin tärkeässä asemassa hyvien käytäntöjen vaihto sekä unionin tasolla että kansainvälisesti, samoin kuin avun tarjoaminen kehitysmailla;
- Q. ottaa huomioon, että yhä useampi jäsenvaltio on käynnistämässä aloitteita valistaakseen väestöä ruoan haaskauksen syistä ja seurauksista, tavoista vähentää sitä sekä tavoista edistää kestäväyyden ja yhteisvastuun periaatteisiin pohjautuvaa tieteellistä kulttuuria ja kansalaiskulttuuria;

Torstai 19. tammikuuta 2012

- R. ottaa huomioon, että ruokaa menee hukkaan kaikissa elintarvikeketjun vaiheissa aina maataloustuotannosta varastointiin, jalostukseen, jakeluun, hallintaan ja kulutukseen asti;
- S. ottaa huomioon, että päävastuu elintarviketurvasta sekä ruoan vältettävissä olevan haaskauksen ehkäisemisestä silloin, kun se on mahdollista, kuuluu elintarvikeketjun toimijoille;
- T. ottaa huomioon, että jotkin jäsenvaltiot ovat kieltäneet elintarvikkeiden myynnin omakustannushintaa halvemmalla, jolloin vähittäiskauppiaille ei ole mahdollisuutta myydä myymättä jääneitä tuoreita elintarvikkeita kuluttajille halvemmalla päivän päätteeksi, mikä lisää entisestään elintarvikeketjun aikaista ruokahävikkiä;
- U. ottaa huomioon, että äskettäin hyväksytyssä asetuksessa elintarviketietojen antamisesta kuluttajille täsmennetään, että elintarvikkeita, joihin on merkitty viimeinen käyttöpäivä, ei pidetä turvallisina tuon ajankohdan jälkeen;
- V. ottaa huomioon, että elintarvikeketjun toiminnan parantamista käsittelevä korkean tason foorumi sekä elintarvikkeiden kestävästä kulutuksesta ja tuotantoa käsittelevä EU:n paneeli (European Sustainable Consumption and Production Roundtable) tekevät työtä koko elintarvikeketjun tehokkuuden ja kestävyuden parantamiseksi;
1. toteaa, että elintarviketurva on ihmiskunnan perusoikeus, joka toteutuu terveellisen, riittävän, tarkoituksenmukaisen ja ravitsevan ruoan saatavuuden, saannin, käytön ja ajallisen pysyvyyden kautta; korostaa, että maailman elintarviketuotantoon vaikuttavat useat tekijät, kuten se, että luonnonvarat ovat rajalliset suhteessa maailman väkiluvun kasvuun ja että huono-osaisimmilla väestöosilla on rajoitetut mahdollisuudet saada elintarvikkeita;
2. pyytää neuvostoa, komissiota, jäsenvaltioita ja elintarvikeketjun toimijoita käsittelemään pikaisesti ruoan haaskausta koskevaa ongelmaa elintarvikeketjun kaikissa vaiheissa, kulutusvaihe mukaan luettuna, ja laatimaan ohjeita tavoista parantaa elintarvikeketjun tehokkuutta kullakin alalla sekä tukemaan näitä tapoja ja kannustaa niitä nostamaan tämän unionin poliittisen toimintaohjelman ensisijaiseksi tavoitteeksi; pyytää tässä yhteydessä komissiota jakamaan tietoa sekä elintarvikeketjun toiminnan parantamista käsittelevän korkean tason foorumin että elintarvikkeiden kestävästä kulutuksesta ja tuotantoa käsittelevän EU:n paneelin parhaillaan tekemästä työstä, muun muassa niiden antamista suosituksista ruoan haaskauksen torjumiseksi;
3. on huolestunut siitä, että joka päivä huomattava määrä täysin syötäväksi kelpaavaa ruokaa heitetään pois ja että ruoan haaskaus aiheuttaa sekä ympäristöön liittyviä ja eettisiä ongelmia että taloudellisia ja sosiaalisia kustannuksia, mistä aiheutuu sisämarkkinahaasteita sekä liiketoiminnalle että kuluttajille; kehottaa komissiota näin ollen analysoimaan, mistä syystä Euroopassa vuosittain noin 50 prosenttia tuotetusta ruoasta heitetään pois, haaskataan ja viedään kaatopaikalle ja mitä seurauksia siitä on, sekä varmistamaan, että haaskauksesta tehdään tarkka analyysi ja että sen taloudelliset, ympäristöön liittyvät, ravitsemukselliset ja yhteiskunnalliset vaikutukset arvioidaan; kehottaa komissiota lisäksi toteuttamaan konkreettisia toimia ruoan haaskauksen puolittamiseksi vuoteen 2025 mennessä ja samalla biojätteen syntyminen ehkäisemiseksi;
4. huomauttaa, että ruoan haaskauksen syyt ovat moninaiset: ylituotanto, tuotteen virheellinen kohdentaminen (epäsopiva koko tai muoto), tuotteen tai sen pakkauksen vahingoittuminen, kaupan pitämistä koskevat säännöt (ulkomuotoon liittyvät ongelmat tai pakkausvirheet), puutteellinen varastojen hallinta ja markkinointistrategiat;
5. pyytää komissiota arvioimaan pakkoon perustuvan jättopolitiikan vaikutuksen ruoan haaskaukseen; toivoo, että otettaisiin käyttöön elintarvikeketjun kaikkia vaiheita koskeva pakkoon perustuva jätteiden käsittelypolitiikka soveltamalla "saastuttaja maksaa" -periaatetta;

Torstai 19. tammikuuta 2012

6. katsoo, että ruoan haaskauksen minimoimiseksi toimiin on saatava mukaan kaikki elintarvikeketjun toimijat ja toimet on kohdennettava haaskauksen eri syihin alakohtaisesti; pyytää komissiota tarkastelemaan tässä mielessä koko elintarvikeketjua ja määrittämään, millä elintarvikeketjun aloilla ruokaa menee hukkaan eniten ja miten ruoan haaskausta voitaisiin ehkäistä;
7. pyytää komissiota tekemään yhteistyötä FAO:n kanssa yhteisten suuntaviivojen määrittämiseksi sille, miten ruoan haaskausta voidaan vähentää maailmanlaajuisesti;
8. toteaa, että ruoan haaskausta olisi käsiteltävä resurssitehokkuuden näkökulmasta, ja pyytää komissiota laatimaan ruoan haaskauksen vähentämiseen tähtääviä erityisaloitteita resurssitehokasta Eurooppaa koskevan lippulaivahankkeen yhteydessä varmistaakseen, että tähän asiaan kiinnitetään yhtä paljon huomiota kuin energiatehokkuuteen ja että siitä valistetaan yhtä paljon, koska ne ovat ympäristön ja tulevaisuutemme kannalta yhtä tärkeitä;
9. pyytää komissiota asettamaan jäsenvaltioille erityisiä ruokajätteen syntymisen ehkäisemistä koskevia tavoitteita osana jäsenvaltioille vuoden 2014 loppuun mennessä asetettavia jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevia tavoitteita, kuten vuonna 2008 annetussa jätehuollon puitedirektiivissä suositellaan;
10. pitää välttämättömänä vähentää ruoan haaskausta elintarvikeketjun kaikissa vaiheissa pelolta pöytään; painottaa tarvetta laatia käytännön toimiin unionin ja jäsenvaltioiden tasolla johtava koordinoitu strategia, johon liittyy parhaiden käytäntöjen vaihtaminen ja jonka tavoitteena on parantaa jäsenvaltioiden välistä koordinoitua ruoan haaskauksen välttämiseksi sekä tehostaa elintarvikeketjua; katsoo, että tähän voitaisiin päästä edistämällä tuottajien ja kuluttajien välisiä suoria yhteyksiä ja lyhentämällä elintarvikeketjua sekä kehottamalla sidosryhmiä jakamaan vastuita enemmän ja rohkaisemalla niitä tehostamaan koordinoitua ja parantamaan logistiikkaa, kuljetusta, varaston hallintoa ja pakkausta;
11. pyytää komissiota, jäsenvaltioita ja sidosryhmiä vaihtamaan hyviä käytäntöjä sekä yhdistämään tiedot, joita saadaan asiaa käsitteleviltä foorumeilta, kuten kestävyyttä käsittelevä EU:n vähittäiskaupan foorumi, elintarvikkeiden kestävä kulutusta ja tuotantoa käsittelevä EU:n paneeli, elintarvikeketjun toiminnan parantamista käsittelevä korkean tason foorumi, jäsenvaltioiden epävirallinen verkosto "Friends of Sustainable Food" ja kulutustavarafoorumi;
12. pyytää komissiota tukemaan kehityspolitiikkojen laadinnassa toimia, joilla vähennetään haaskausta elintarvikeketjun kaikissa vaiheissa kehitysmaissa, joissa tuotantomenetelmät, sadonkorjuun jälkeinen hallinta sekä jalostus- ja pakkausinfrastruktuuri ja -prosessit aiheuttavat ongelmia ja ovat epäasianmukaisia; ehdottaa, että tuetaan maatalouslaitteiden ja -infrastruktuurin uudenaikaistamista sadonkorjuun jälkeisen hävikin vähentämiseksi ja elintarvikkeiden säilyvyysajan pidentämiseksi; katsoo lisäksi, että elintarvikeketjun tehostaminen voi auttaa kyseisiä maita saavuttamaan elintarvikeomavaraisuuden;
13. kehottaa ruoan haaskauksen ehkäisemiseksi kohdentamaan uudelleen unionin tason tukitoimenpiteitä, jotka koskevat elintarvikkeiden jakelua epäsuotuisimmassa asemassa oleville unionin kansalaisille, unionin tukea maidon ja maitotuotteiden toimittamiselle koululaisille ja ohjelmaa, jolla tuetaan hedelmien kulutusta kouluissa;
14. panee merkille, että ruoan haaskauksen ja biojätteen määritelmiin liittyy epätietoisuutta; katsoo, että tavanomaisesti ruoan haaskauksen käsitetään tarkoittavan elintarvikeketjusta taloudellisista, esteettisistä tai lähenevästä vanhentumisajasta johtuen poisheitettyjä, mutta yhä täysin syötäväksi kelpaavia ja ihmisravinnoksi tarkoitettuja elintarvikkeita, jotka mahdollisen vaihtoehdoisen käytön puuttuessa hävitetään, mistä aiheutuu ulkoisia haittavaikutuksia ympäristölle sekä taloudellisia kustannuksia ja tulonmenetyksiä yrityksille;

Torstai 19. tammikuuta 2012

15. panee merkille, että Euroopassa ei ole yhdenmukaista määritelmää ruoan haaskaukselle; kehottaa näin ollen komissiota tekemään lainsäädäntöehdotuksen, jossa määritellään ruoan haaskauksen tyypit, ja määrittelemään samassa yhteydessä erikseen "biopolttoaineksi" tai "biojätteeksi" tarkoitetut elintarvikejätteet, jotka eroavat tavallisesta ruokajätteestä, koska ne käytetään uudelleen energiantuotantoon;

16. katsoo, että kaikkien jäsenvaltioiden olisi sallittava vähittäiskauppioiden alentaa merkittävästi tuoretuotteiden hintaa ja myydä niitä omakustannushintaa halvemmalla niiden viimeisen myyntipäivän lähestyessä, jotta saadaan vähennettyä myymättä jääneen poisheitetyn ruoan määrää ja pystytään tarjoamaan pienituloisemmille kuluttajille mahdollisuus ostaa laadukasta ruokaa halvemmalla;

17. korostaa, että erityispiirteistään johtuen maatalous on resurssitehokasta ja voi olla keskeisessä asemassa ja edelläkävijä ruoan haaskauksen torjunnassa; kehottaa siksi komissiota sisällyttämään tuleviin elintarvikkeiden viljelyä, kauppaa ja jakelua koskeviin lainsäädäntöehdotuksiin tähän liittyviä kunnianhimoisia toimenpiteitä; toivoo yhteisiä toimia, joilla pyritään maatalouteen liittyvään tutkimukseen, tieteeseen, teknologiaan, koulutukseen, tiedottamiseen ja innovointiin tehtävin sijoituksin vähentämään ruoan päätymistä jätteeksi sekä kouluttamaan ja kannustamaan kuluttajia toimimaan vastuullisemmin ja tietoisemmin ruoan haaskauksen ehkäisemiseksi;

18. katsoo, että joko unionin tai jäsenvaltioiden lainsäädännössä säädetyt tai yritysten sisäisissä säännöissä määrätyt ulkonäköön liittyvät laatuvaatimukset, jotka koskevat erityisesti tuoreiden hedelmien ja vihannesten kokoa ja muotoa, ovat usein syynä tuotteiden tarpeettomalle poisheittämiselle ja lisäävät hukkaan menevän ruoan määrää; pyytää sidosryhmiä tunnustamaan epätäydellisen kokoisten tai muotoisten maataloustuotteiden ravitsemuksellisen arvon ja kertomaan siitä, jotta tuotteiden poisheittämistä saadaan vähennettyä;

19. pyytää komissiota laatimaan ohjeet siitä, miten jätehuollon puitedirektiivin (2008/98/EY) 5 artikla, jossa määritellään sivutuotteet, on pantava täytäntöön, sillä jos unionin lainsäädännössä ei tehdä selvää oikeudellista eroa sen välille, mikä on jätettä ja mikä ei, sivutuotteiden tehokas käyttö saattaa estyä;

20. pyytää komissiota, jäsenvaltioita, jalostajia ja vähittäiskauppiaita laatimaan ohjeita siitä, miten ruoan haaskausta voidaan välttää ja miten resurssitehokkuutta voidaan parantaa kunkin omalla elintarvikeketjun osa-alueella, jotta jatkuvasti saataisiin aikaan jalostukseen, pakkaamiseen ja kuljetukseen liittyviä parannuksia, joilla saadaan vähennettyä ruoan tarpeetonta haaskausta;

21. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kannustamaan parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja edistämään toimia, joilla väestölle tiedotetaan ruoan ja maataloustuotannon merkityksestä, ruoan haaskauksen syistä ja seurauksista sekä tavoista vähentää sitä kestävyuden ja yhteisvastuun periaatteisiin pohjautuvaa tieteellistä kulttuuria ja kansalaiskulttuuria edistäen; kehottaa jäsenvaltioita kannustamaan ravintotietouteen liittyvien kurssien tarjoamista kaikilla koulutustasoilla korkeakoulut mukaan luettuina siten, että kursseilla selitetään esimerkiksi, kuinka ruokaa on säilytettävä, miten sitä voi laittaa ja miten se hävitetään, ja edistetään näin parempia toimintatapoja; korostaa, että paikallisviranomaisilla ja kunnallisilla laitoksilla on vähittäiskauppioiden ja tiedotusvälineiden ohella tärkeä tehtävä tarjota tietoa ja tukea kansalaisia ruoan haaskauksen ehkäisemisessä ja vähentämisessä;

22. suhtautuu myönteisesti useissa jäsenvaltioissa jo kehitettyihin aloitteisiin kerätä paikallisella tasolla myymättä jääneet ja elintarvikeketjun missä tahansa vaiheessa pois heitettyt tuotteet ja jakaa ne vähimmäistoimeentulorajan alapuolella eläville kansalaisille, joilla ei ole varaa ostaa niitä; korostaa, että tässä yhteydessä on tärkeää vaihtaa hyviä käytäntöjä jäsenvaltioiden välillä ja myös aloitteita paikallistasolla; korostaa tässä mielessä yhtäältä vapaaehtoisten arvokasta panosta tuotteiden lajittelussa ja jakelussa ja toisaalta ammatti-maisten yritysten panosta haaskausta ehkäisevien järjestelmien ja toimien kehittämisessä;

Torstai 19. tammikuuta 2012

23. pyytää vähittäiskauppiaita osallistumaan vähävaraisille henkilöille tarkoitettuihin ruoka-apuohjelmiin ja toteuttamaan toimenpiteitä, jotka mahdollistavat niiden tuotteiden myymisen alennuksella, joiden viimeinen käyttöpäivä on lähellä;
24. pitää myönteisenä yritysten sekä julkisen, yksityisen, akateemisen ja yhdistyssektorin ammatillisten kumppanien työtä, kun ne laativat ja panevat täytäntöön ruoan haaskauksen torjumiseksi tarkoitettuja koordinoituja toimintaohjelmia unionin tasolla;
25. katsoo, että investoiminen menetelmiin, joilla hukkaan menevän ruoan määrää saadaan vähennettyä, voi vähentää elintarvikealan yritysten tappioita ja vastaavasti alentaa elintarvikkeiden hintoja, mikä puolestaan saattaa parantaa vähävaraisemman väestön mahdollisuuksia hankkia ruokaa; kehottaa komissiota määrittelemään keinot ja toimet, joilla elintarvikeyritykset, tukkukauppariikkinat, myymälät, jakeluketjut sekä julkiset ja yksityiset catering-palvelut ja ravintolat, julkishallinto ja valtiosta riippumattomat järjestöt saadaan osallistumaan entistä aktiivisemmin haaskausta vähentäviin toimiin; rohkaisee käyttämään tähän tarkoitukseen internetiä ja uutta teknologiaa; toteaa tässä yhteydessä, että on tärkeää perustaa elintarvikkeita käsittelevä osaamis- ja innovaatioyhteisö, joka keskittyy huomionsa muun muassa ruoan haaskauksen ehkäisyyn; pyytää, että komissio kehottaisi elintarviketeollisuutta ja muita sidosryhmiä kantamaan oman vastuunsa ruoan haaskausongelmasta ja erityisesti vaihtelevaan elintarvikkeiden pakkauskokoja, arvioimaan irtomyynnin lisäämisen hyötyjä ja ottamaan entistä paremmin huomioon yhden hengen taloudet ruoan haaskauksen vähentämiseksi ja täten myös kuluttajien hiilijalanjäljen pienentämiseksi;
26. pyytää jäsenvaltioita luomaan taloudellisia kannustimia, joilla pyritään vähentämään ruoan haaskausta;
27. korostaa, että jos ruoka heitetään pois, sen tuotantoon, pakkaamiseen ja kuljetukseen liittyvät kasvihuonekaasupäästöt ovat tarpeettomia ylimääräisiä päästöjä; toteaa, että elintarvikeketjun parantaminen siten, että ehkäistään ruokajätteen syntymistä ja estetään syömäkelpoisen ruoan päätyminen jätteeksi, on avainasemassa pyrittäessä hillitseämään ilmastonmuutosta;
28. kehottaa komissiota arvioimaan, mitä muutoksia mahdollisesti tarvittaisiin catering- ja kestityspalvelujen hankintasääntöihin, jotta hankinnassa voidaan asettaa etusijalle – muiden edellytysten pysyessä samoina – ne yritykset, jotka takaavat myymättä jääneiden tuotteiden ilmaisen jakelun kansalaisille, joilla ei ole varaa ostaa niitä, sekä yritykset, jotka edistävät konkreettisia toimia haaskauksen vähentämiseksi tuotantoketjun alkupäässä suosimalla esimerkiksi mahdollisimman lähellä kulutuspaikkaa tuotettuja maataloustuotteita ja elintarvikkeita;
29. kehottaa komissiota näyttämään esimerkkiä ja puuttumaan ruoan haaskaukseen unionin toimielimissä sekä ryhtymään kiireellisesti tarvittaviin toimiin vähentääkseen unionin toimielinten ruokaloissa päivittäin hukkaan heitetävän ruoan määrää, joka tällä hetkellä on erityisen suuri;
30. kehottaa komissiota arvioimaan ja edistämään ruoan haaskauksen vähentämiseksi tuotantoketjun alkupäässä tehtäviä toimia, joita ovat esimerkiksi kaksoispäiväykset ("viimeinen myyntipäivä" ja "viimeinen käyttöpäivä") ja lähellä viimeistä käyttöpäivää olevien tai vahingoittuneiden tuotteiden myynti alennuksella; toteaa, että elintarvikepakkausten optimoinnilla ja elintarvikkeiden tehokkaalla pakkaamisella voi olla huomattava merkitys ruoan haaskauksen ehkäisemisessä, koska se vähentää tuotteen kokonaisvaikutusta ympäristöön, ja erityisen tärkeää on ekologinen suunnittelu, joka pitää sisällään erilaisia toimenpiteitä, kuten pakkauskokojen vaihtelu, jotta kuluttajat voivat ostaa haluamansa määrän ja jotta rajoitettaisiin resurssien liikkakäyttöä, tai tuotteiden säilytystä ja käyttöä koskeva neuvonta taikka pakkausten suunnittelu siten, että parannetaan tuotteiden säilyvyyttä ja tuoreutta, varmistaen kuitenkin kaikissa vaiheissa, että elintarvikkeiden pakkaus- ja säilytysmateriaalit ovat käyttötarkoitukseensa soveltuvia eivätkä vaaranna terveyttä tai heikennä tuotteiden säilyvyyttä;

Torstai 19. tammikuuta 2012

31. pyytää komissiota laatimaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa kylmäsäilytyslämpötiloja koskevia suosituksia sen perusteella, että ei-optimaalisessa ja väärässä lämpötilassa säilytetty ruoka todistetusti pilaantuu ennenaikaisesti, jolloin ruokaa menee tarpeettomasti hukkaan; korostaa, että yhdenmukaisten lämpötilatasojen ylläpitäminen kautta koko elintarvikeketjun parantaa tuotteiden säilyvyyttä ja vähentää kuljetettavien ja rajojen yli myytävien elintarvikkeiden päätymistä jätteeksi;
32. muistuttaa komission teettämästä selvityksestä (Consumer Empowerment in the EU –SEC(2011)0469), jonka mukaan 18 prosenttia Euroopan kansalaisista ei ymmärrä, mikä "parasta ennen"-merkintä on; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita näin ollen selkiyttämään päiväysmerkintöjen merkitystä ("parasta ennen", "viimeinen käyttöpäivä", "käytettävä viimeistään"), jotta voidaan vähentää kuluttajien epävarmuutta ruoan syötävyydestä, sekä jakamaan yleisölle täsmällistä tietoa etenkin siitä, että vähimmäissäilyvyyttä koskeva "parasta ennen" -päiväys liittyy laatuun ja "käytettävä viimeistään" puolestaan turvallisuuteen, jotta kuluttajien on helpompi tehdä tietoisia valintoja; kehottaa komissiota julkaisemaan elintarvikeketjun eri sidosryhmien parhaisiin käytäntöihin perustuvan käyttäjäystävällisen käsikirjan vanhenemassa olevien elintarvikkeiden käytöstä ja varmistamaan samalla ruokalahjoituksissa ja eläinten ruokinnassa käytettävien elintarvikkeiden turvallisuuden, jotta esimerkiksi tarjonta ja kysyntä saataisiin nopeammin ja tehokkaammin vastaamaan toisiaan;
33. pyytää jäsenvaltioita edistämään ja tukemaan aloitteita, joiden tarkoituksena on elvyttää kestävää pientä ja keskisuurta tuotantoa, joka on yhteydessä paikallisiin ja alueellisiin markkinoihin ja kulutukseen; toteaa, että paikalliset markkinat ovat kestäviä ympäristönsuojelun näkökulmasta ja että ne edistävät alkutuotannon vakautta; kehottaa kohdentamaan tulevaisuudessa riittävästi yhteisen maatalouspolitiikan rahoitusta alkutuotantosektorin vakauden edistämiseen esimerkiksi suoramyynnin, paikallisten markkinoiden ja kaikkien lyhyiden kauppaketjujen tai kilometrittömien ("zero food miles") ketjujen edistämisen avulla;
34. pyytää jäsenvaltioita varmistamaan, että pienet paikalliset tuottajat ja paikalliset tuottajaryhmät voivat ottaa osaa julkisiin hankintamenettelyihin, jotka koskevat sellaisten erityisohjelmien täytäntöönpanoa, joilla edistetään erityisesti hedelmien ja maitotuotteiden kulutusta kouluissa;
35. kehottaa neuvostoa ja komissiota nimeämään vuoden 2014 ruoan haaskauksen vastaiseksi eurooppalaiseksi teemavuodeksi, koska se on tärkeä keino tiedottaa eurooppalaisille kuluttajille tästä tärkeästä aiheesta ja kiinnittää jäsenvaltioiden hallitusten huomio siihen, jotta ne voivat osoittaa riittävästi varoja toimiin, joilla pyritään ratkaisemaan lähitulevaisuuden haasteet;
36. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

Levien leviämisen torjunta

P7_TA(2012)0015

Euroopan parlamentin kannanotto 19. tammikuuta 2012 levien leviämisen torjuntaan

(2013/C 227 E/06)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 191 artiklan, jossa määrätään, että unionin ympäristöpolitiikalla myötävaikutetaan ympäristön laadun säilyttämiseen, suojeluun ja parantamiseen sekä ihmisten terveyden suojeluun,